

POD

Maatschappelijke Integratie

SPP

Intégration Sociale

FOCUS

Activeringsmaatregelen

Nummer 7 - April 2014

1. Inleiding

De laatste jaren hebben activeringsmaatregelen de OCMW's begeleid bij de ontwikkeling van een echte knowhow inzake socioprofessionele inschakeling van hun gerechtigden.

Vanaf 1 juli 2014 zullen deze maatregelen geregionaliseerd worden. Het gaat meer bepaald om de volgende maatregelen¹:

- **artikel 60§,7** (inclusief de terbeschikkingstellingen in de sociale economie-initiatieven).
- de **omkaderings- en opleidingspremie (zogenaamde artikel 61)**
- de **Activa-maatregel**
- Het **doorstromingsprogramma**(DP)
- de **sociale inschakelingsinitiatieven** (SINE)
- de **invoeginterim**

Om de efficiëntie van de activeringsmaatregelen te evalueren heeft de POD Maatschappelijke Integratie een voorziening ontwikkeld met als doel het traject te volgen² van de personen die een activeringsmaatregel hebben genoten. De resultaten van deze opvolging worden voorgesteld in deze focus. Bovendien hebben het **Clusterplan voor kleine OCMW's**, de **verhoogde toelage voor specifieke initiatieven inzake sociale inschakeling** en de **Samenwerkingsovereenkomst** de laatste jaren gunstig bijgedragen tot het activeringsbeleid van de OCMW's.

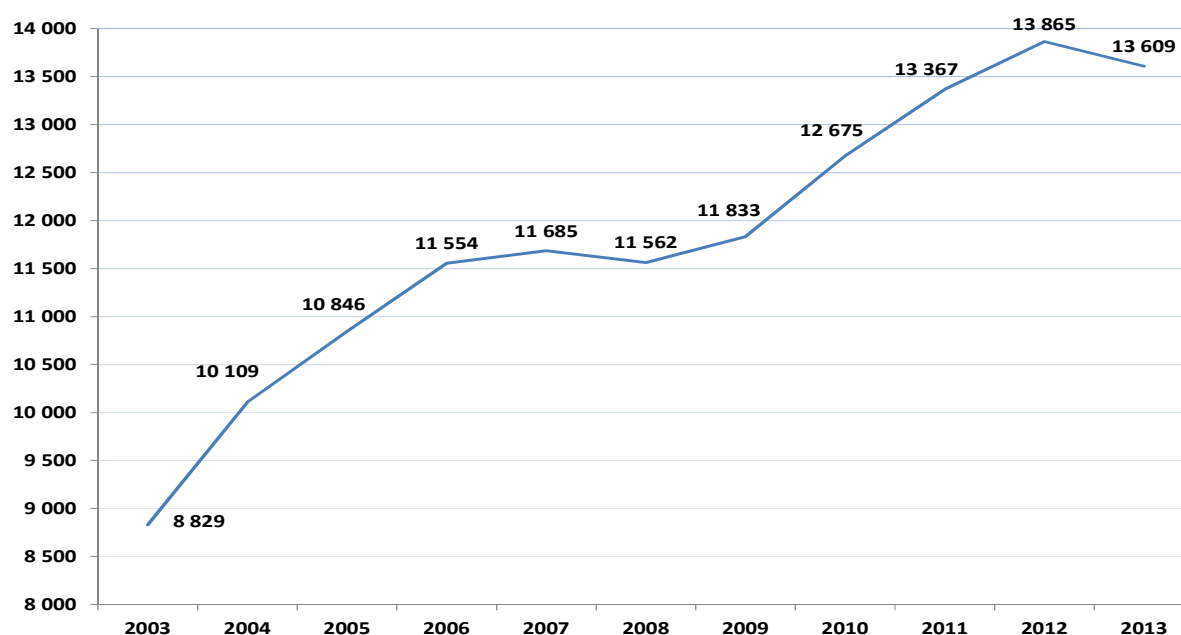
¹ Een beschrijving van de activeringsmaatregelen is terug te vinden in bijlage 1.

² De trajectopvolging wordt mogelijk gemaakt door de gegevenskoppeling van het *datawarehouse* "arbeidsmarkt en sociale bescherming" van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en de databank NOVAPRIMA van de POD Maatschappelijke Integratie.

2. Evolutie en profiel van de geactiveerde personen sinds 2003

Behalve tijdens het jaar 2008 stellen we een voortdurende stijging vast van het gemiddeld aantal personen in activering van 2003 tot 2012. In 2013³ is dit aantal licht gedaald tot een gemiddelde van 13.609 personen in activering per maand, ofwel 1,5 maal meer dan in 2003. Hoewel het aantal geactiveerde personen in 2003 7,8% van de OCMW⁴-gebruikers vertegenwoordigde, werd 11,4% geactiveerd in 2013.

Grafiek 1: evolutie van het gemiddeld maandelijks aantal tewerkgestelde personen

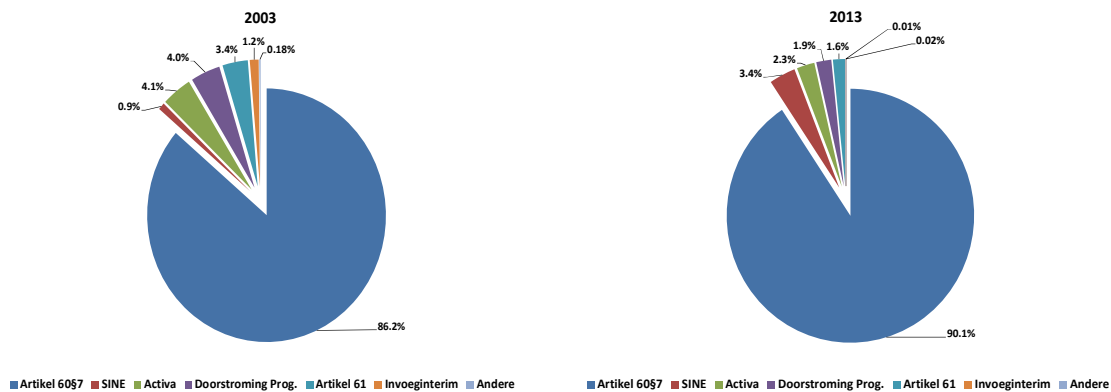
De OCMW's die over het algemeen een beroep op artikel 60, §7 om hun gebruikers te activeren. In 2013 werden meer dan 9 gerechtigden op 10 tewerkgesteld dankzij een artikel 60, §7. In 2003 had deze maatregel betrekking op 86,7% van de gerechtigden.

De 10% overige gerechtigden hebben hoofdzakelijke de maatregelen SINE en Activa genoten in 2013. In 2003 genoten de maatregelen Activa en de doorstromingsprogramma's de voorkeur van de OCMW's. Het aandeel van artikel 61 in het geheel is gegaan van 3,4% naar 1,6% tussen 2003 en 2013.

³ Gemiddelde van de eerste elf maanden van het jaar 2013.

⁴ Het gaat hier om de populatie van de gerechtigden op een leefloon, op financiële steun of op een tewerkstellingsmaatregel of om een combinatie van deze maatregelen.

Grafiek 2: verdeling van de gerechtigden volgens het soort activeringsmaatregel

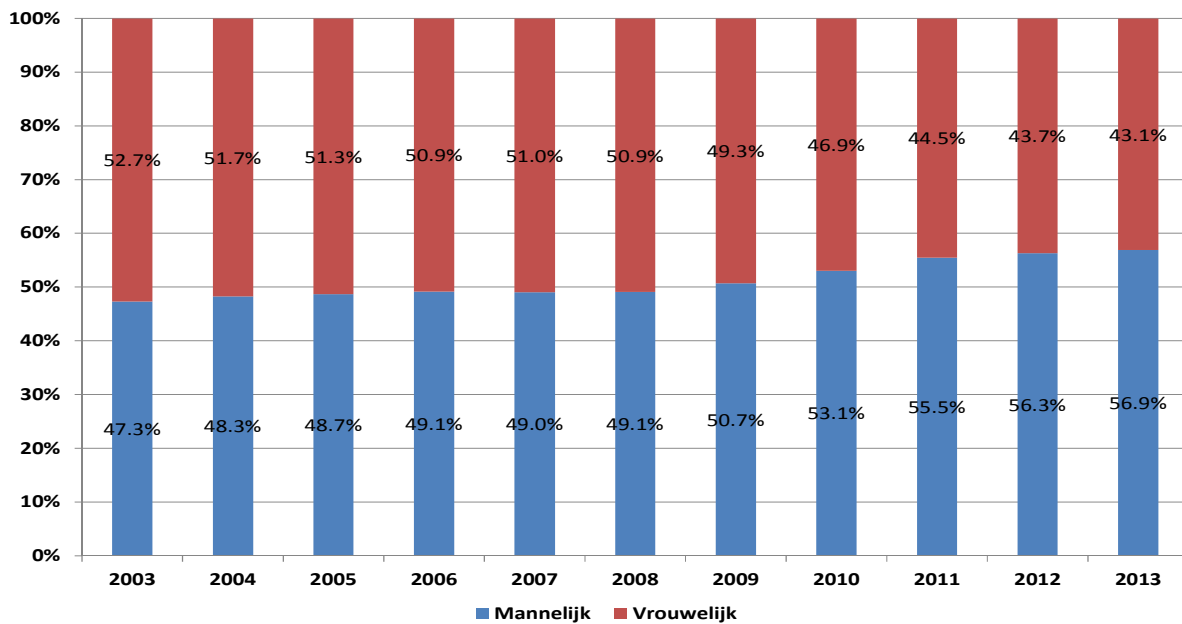
De gerechtigden op een artikel 60,§7 waren hoofdzakelijk tewerkgesteld bij een OCMW, bij een initiatief voor sociale economie, bij een gemeente of bij een vzw die actief is op sociaal, cultureel of ecologisch vlak in 2013. Het aandeel van de sociale economie in het geheel stijgt sinds 2003 en bereikt 27,2% in 2013.

Tabel 1: arbeidsplaats van de personen die geactiveerd werden via een artikel 60,§7

Werkplaats	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
OCMW	44.9%	42.2%	37.3%	33.6%	31.9%	30.6%	32.5%	32.0%	30.5%	28.9%	28.9%
Sociale Economie	11.8%	13.2%	16.4%	17.0%	17.3%	20.5%	23.0%	25.9%	27.8%	28.0%	27.2%
Gemeente	14.1%	13.5%	13.4%	13.6%	14.1%	14.1%	13.9%	13.5%	13.8%	14.4%	14.8%
VZW - ASBL	16.8%	17.7%	17.8%	18.2%	19.0%	17.9%	14.7%	13.2%	12.1%	12.0%	12.4%
Partners	4.7%	6.0%	6.7%	8.5%	8.3%	7.4%	6.0%	6.0%	6.3%	7.1%	7.5%
Intercommunale	0.8%	0.7%	0.6%	0.7%	0.9%	0.6%	0.7%	0.7%	0.7%	0.8%	0.8%
Ziekenhuis	1.9%	1.7%	1.9%	2.0%	1.9%	1.9%	1.3%	1.1%	0.9%	0.8%	0.7%
Andere	4.8%	5.0%	5.9%	6.3%	6.6%	6.9%	8.0%	7.6%	7.8%	8.1%	7.6%
TOTAAL	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

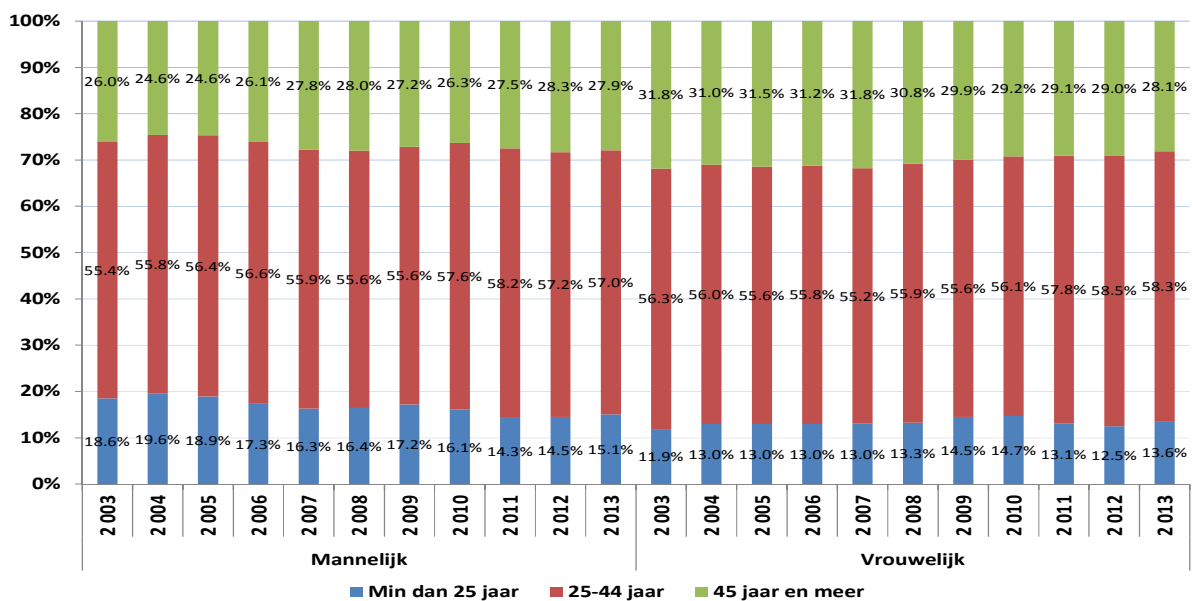
Van de in 2013 geactiveerde personen waren 56,9% mannen tegenover 43,1% vrouwen. De verdeling mannen en vrouwen in activering is in 2009 omgekeerd. We zijn gegaan van een toestand waar vrouwen licht in de meerderheid waren naar een toestand waar het aantal mannen steeds groter wordt. Ter vergelijking: in 2013 genoten meer vrouwen dan mannen een leefloon of financiële steun (51,6% vs 48,4%).

Grafiek 3: Verdeling van de geactiveerde personen volgens geslacht

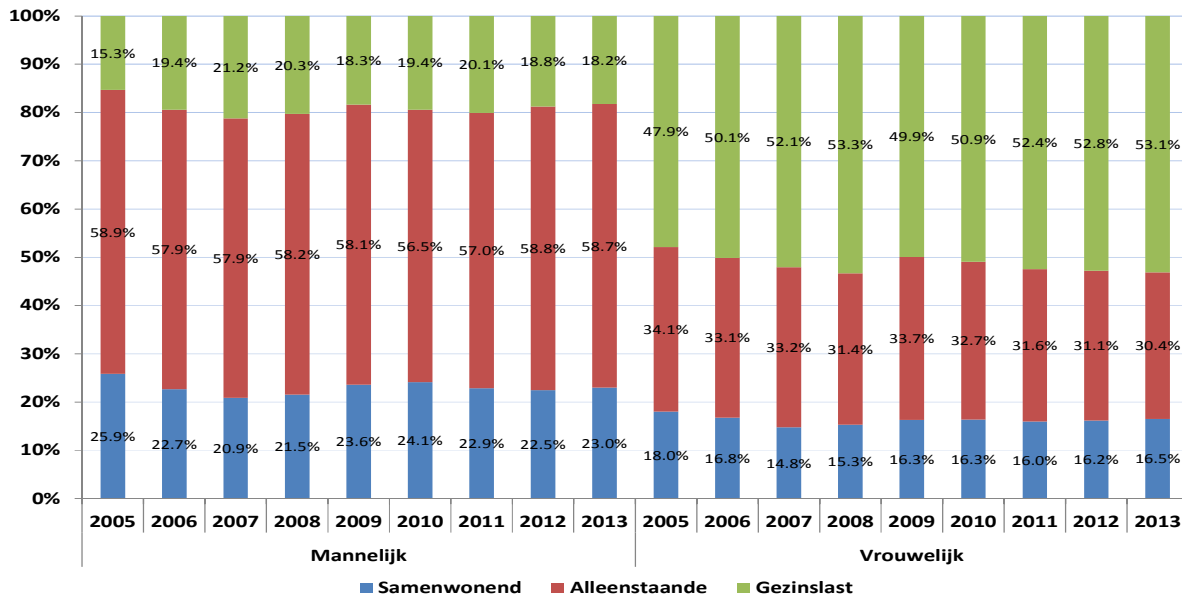
Meer dan de helft van de tewerkgestelde mannen (57%) en vrouwen (58,3%) waren in 2013 tussen 25 en 44 jaar oud. Daarna volgen de gerechtigden van 45 jaar en ouder. Terwijl de mannen in deze leeftijdscategorie in 2003 slechts 26% van het totaal uitmaakten in 2003, was dit aantal 27,9% in 2013. Voor de vrouwen in deze leeftijdscategorie is de evolutie omgekeerd met een aandeel dat gaat van 31,8% naar 28,1% van 2003 tot 2013.

Grafiek 4: Verdeling van de geactiveerde personen volgens geslacht en leeftijd

Vrouwen die een activeringsmaatregel genieten bevinden zich hoofdzakelijk in een gezin met gezinslast⁵. Zij vertegenwoordigden meer dan de helft van de geactiveerde vrouwen in 2013. Dit wordt verklaard door het feit dat 41,6% van de vrouwen die een leefloon of financiële hulp genieten zich in deze categorie bevinden. Mannen daarentegen zijn hoofdzakelijk alleenstaanden.

Grafiek 5: verdeling van de geactiveerde personen volgens geslacht en gezinscategorie

⁵ De categorie "gezinslast/kind" bevat zowel samenwonenden (echtgenoten of levenspartners) , als eenoudergezinnen. Aangezien de gezinscategorieën werden gherdefinieerd in januari 2005 is het niet mogelijk om de toestand vóór en na 2005 te vergelijken.

3. De initiatieven van de POD MI inzake activering

Naast de activeringsmaatregelen die gefinancierd worden door de federale overheid heeft de POD MI de mogelijkheid de inspanningen van de OCMW's inzake activering te ondersteunen en dit dankzij drie specifieke initiatieven:

- Het *Clusterplan voor kleine OCMW's*
- de *verhoogde toelage voor specifieke sociale-inschakelingsinitiatieven*
- De *partnerschapsovereenkomst (zogenaamde 500 euro-maatregel)*

Via de toekenning van een subsidie maken deze initiatieven het de OCMW's mogelijk om hun gebruikers een geïndividualiseerd project aan te bieden, met als einddoel via opleiding, stage en verschillende activeringsmaatregelen te komen tot een duurzame arbeidsovereenkomst op de reguliere arbeidsmarkt.

Deze initiatieven maken deel uit van de talrijke maatregelen bestemd voor langdurig werklozen of voor personen die wegens ziekte, verslavingen, enz. pech hebben gehad en zich daardoor aan de meest kwetsbare kant van onze samenleving bevinden.

3.1. Het Clusterplan voor kleine OCMW's

Het "Clusterplan voor kleine OCMW's" is een tool die als doel heeft het de kleine OCMW's van eenzelfde provincie mogelijk te maken zich te groeperen om deel te nemen aan een gemeenschappelijk opleidings- en tewerkstellingsbeleid van hun gebruikers⁶.

Een financiële toelage⁷ moedigt deze groepering in clusters aan. Zij heeft als doel de OCMW's van het Clusterplan te ondersteunen in hun activeringsinspanningen. Deze OCMW's worden zo aangemoedigd om hun gebruikers een geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie aan te bieden via de activeringsmaatregelen (artikel 60§,7, artikel 61, SINE, ACTIVA, DP, invoeginterim, ...). In 2013 telde men 20 clusters die 96 deelnemende OCMW's omvatten.

Tabel 2 : inspanningen op het vlak van activering

Inspanning ⁽¹⁾ op het vlak van activering	Clusterplan 2009			Clusterplan 2010			Clusterplan 2011			Clusterplan 2012			Clusterplan 2013		
	Art. 60§7	Andere activering en	Totaal	Art. 60§7	Andere activering en	Totaal	Art. 60§7	Andere activering en	Totaal	Art. 60§7	Andere activering en	Totaal	Art. 60§7	Andere activering en	Totaal
Kleine OCMW's in clusters	11.9%	1.1%	13.0%	12.2%	1.0%	13.2%	12.6%	1.1%	13.7%	14.5%	1.4%	15.9%	14.4%	1.5%	15.9%
Kleine OCMW's niet clusters ⁽²⁾	10.1%	1.6%	11.7%	10.6%	1.2%	11.8%	11.0%	1.2%	12.1%	10.7%	1.4%	12.1%	10.8%	1.4%	12.2%
België	9.8%	1.6%	11.4%	9.8%	1.4%	11.2%	10.0%	1.4%	11.4%	10.6%	1.5%	12.1%	10.7%	1.4%	12.1%

(1) Inspanning op het vlak van activering: aantal activeringen gedeeld door de som van de gerechtigden op leefloon, equivalent

(2) Gemeenten van minder dan 15.000 inwoners

⁶ De maatregel is bedoeld voor de meest kwetsbare personen, meer bepaald de gerechtigden op maatschappelijke integratie en de gerechtigden op financiële maatschappelijke hulp.

⁷ Naast een subsidie van 12.500 Euro per jaar heeft de cluster de mogelijkheid om een persoon aan te werven in het kader van een startbaanovereenkomst. Voor meer details: <http://www.mi-is.be/be-fr/cpas/plan-cluster>.

De vergelijking van de activeringsinspanningen van de OCMW's van het clusterplan met de inspanningen geleverd door de OCMW's van vergelijkbare grootte toont aan dat de activeringsgraad regelmatig hoger is in de OCMW's van het Clusterplan dan voor de andere kleine OCMW's en dan voor België in zijn geheel.

In 2013 werd 14,4% van de gebruikers⁸ van de OCMW's van het Clusterplan geactiveerd bij toepassing van artikel 60,§7 tegenover 10,8% in de OCMW's van vergelijkbare grootte. Het verschil in performantie tussen de OCMW's van het Clusterplan en de andere OCMW's van vergelijkbare grootte wordt groter sinds 2010 en bereikt 3,6% in 2013.

3.2. De verhoogde toelage voor specifieke sociale-inschakelingsinitiatieven.

Er wordt een verhoogde toelage toegekend aan de OCMW's van de steden en gemeenten met meer dan 40.000 inwoners die specifieke sociale-inschakelingsinitiatieven nemen. De OCMW's die aan de voorwaarden voldoen⁹, moeten elk jaar een overeenkomst sluiten met de Minister (of de Staatssecretaris) die bevoegd is voor maatschappelijke integratie. Deze overeenkomst legt de specifieke te behalen doelstellingen vast inzake geactiveerde personen en bepaalt de sociale inschakelingstrajecten. In 2013 hebben 36 OCMW's een overeenkomst gesloten.

Tabel 3 : verhoogde toelage – doelstellingen en verwezenlijkingen

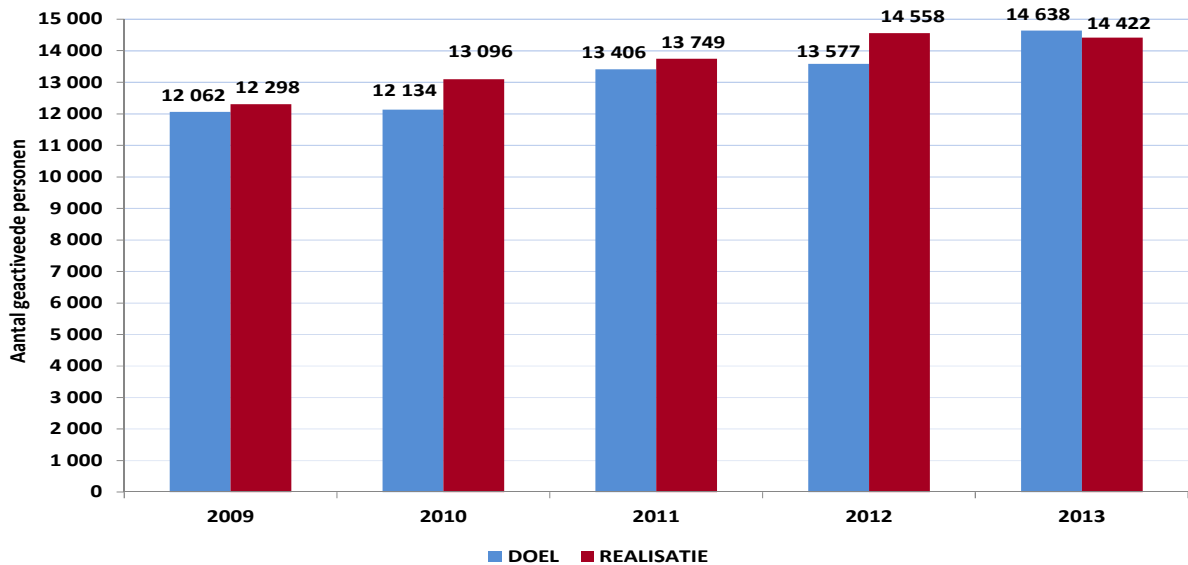
	2009	2010	2011	2012	2013
Artikel 60,§7 - doelstelling	10 265	10 505	11 661	12 053	12 834
Artikel 60,§7 - realisatie	10 952	11 827	12 333	12 975	12 950
Andere activeringsmaatregelen	1 797	1 629	1 745	1 524	1 804
Andere activeringsmaatregelen	1 346	1 269	1 416	1 583	1 472
Totaal activeringen - doelstelling	12 062	12 134	13 406	13 577	14 638
Totaal activeringen - realisatie	12 298	13 096	13 749	14 558	14 422

Onderstaande tabel toont aan dat het aantal activeringen die de OCMW's zich jaarlijks als doel stellen voortdurend stijgt. De doelstellingen zijn gemiddeld inderdaad met 5% per jaar toegenomen van 2009 tot 2013.

⁸ Leefloners, gerechtigden op een equivalent leefloon of een activering.

⁹ Voor meer informatie over de toekenningsvoorwaarden van deze subsidie: <http://www.mi-is.be/be-nl/ocmw/verhoogde-staatstoelages>.

Grafiek 6: doelstellingen en verwezenlijkingen in het kader van de verhoogde toelage

Tijdens dezelfde periode zijn de verwezenlijkingen gemiddeld met 4,1% per jaar vooruitgegaan. Sindsdien wordt het verschil tussen verwezenlijkingen en doelstellingen, dat positief was van 2009 tot 2012, negatief in 2013.

Naast de activering krachtens artikel 60,§7, worden ook nog andere activeringsmaatregelen gesubsidieerd door de POD Maatschappelijke Integratie¹⁰, die gehergroepeerd werden voor de noodzaak van de analyse. Ondanks het feit dat één van de doelstellingen van de overeenkomst het invoeren is van een grotere diversiteit in de uitvoering van de activeringsmaatregelen, stellen we vast dat de voorkeur bestaat om een beroep te doen op artikel 60,§7 ten nadele van de andere activeringsmaatregelen sinds 2009.

3.3. De partnerschapsovereenkomst

De "Partnerschapsovereenkomst" is een maatregel die bedoeld is om partnerschappen tussen OCMW's, regionale tewerkstellingsdiensten en een derde partij te stimuleren, met het oog op een geïndividualiseerde begeleiding van de gerechtigden naar tewerkstelling.

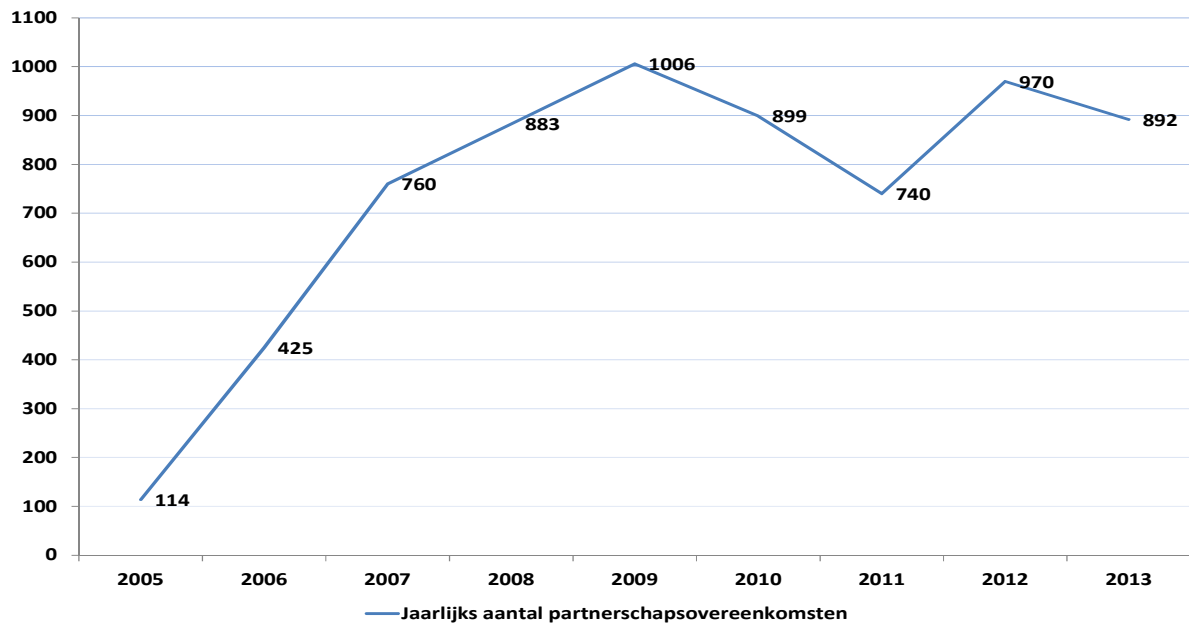
De partners waarmee het OCMW samenwerkt om een gerechtigde individueel te begeleiden, ontvangen een financiële tegemoetkoming vanwege het OCMW voor het uitvoeren van de missie die hen werd opgedragen via het partnerschap.

Uit de volgende grafiek blijkt dat de maatregel een daling gekend heeft in 2010 en 2011 nadat hij regelmatig vooruit is gegaan van 2005 tot 2009. In 2012 stijgt het jaarlijkse aantal begeleide personen opnieuw en vestigt hij zich op een iets lager

¹⁰ SINE, ACTIVA, artikel 61, invoeginterim, doorstromingsprogramma, enz. Zie bijlage voor een definitie van de verschillende maatregelen.

niveau dan de piek die in 2009 werd vastgesteld. In 2013 kent het gebruik van de maatregel een nieuwe daling van 8%.

Grafiek 7: evolutie van het jaarlijkse aantal partnerschapsovereenkomsten

4. Het opvolgingsinstrument van de activeringen

4.1. Definitie van de doelgroepen en van de indicatoren

Om de efficiëntie van de activeringsmaatregelen systematisch te evalueren heeft de POD Maatschappelijke Integratie een voorziening ontwikkeld met als doel het traject te volgen¹¹ van de personen die een activeringsmaatregel hebben genoten. Daarom werden de maatregelen als volgt gegroepeerd:

- **groep 1:** De artikelen 60,§ 7 en artikelen 61¹²
- **groep 2:** de andere activeringsmaatregelen¹³, d.w.z. ACTIVA, SINE, DP en invoeginterim
- **Groep 3:** de socioprofessionele inschakelingstrajecten in het kader van het ESF¹⁴
- **Groep 4:** de activerende voortrajecten in het kader van het ESF

Voor elk van deze vier groepen, worden cohorten van individuen die hun activeringstraject hebben beëindigd tijdens elk kwartaal van het jaar gedurende twaalf kwartalen gevolgd.

Voor elke gevolgde cohorte wordt de socioprofessionele positie van de individuen op de laatste dag van elk kwartaal¹⁵ getrokken uit het *datawarehouse* arbeidsmarkt en sociale bescherming van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (KSZ). Via deze socioprofessionele posities kunnen de individuen gegroepeerd worden in:

- werknemers (loontrekkenden of zelfstandigen)
- werkzoekenden
- inactieven (dit wil zeggen personen in loopbaanonderbreking of arbeidsongeschiktheid, vrijgesteld van inschrijving als werkzoekende, gerechtigden op een leefloon of op financiële maatschappelijke dienstverlening, brugpensioneerden, enz.)
- in een positie die hierboven niet is vermeld

Voor de groepen 1 en 2 is de eerste cohorte diegene van het eerste kwartaal van 2005. Voor de groepen 3 en 4 gaat het om de cohorten van het derde kwartaal van 2008. Voor alle groepen zijn de laatste gevolgde cohorten die van het laatste kwartaal van 2011¹⁶.

¹¹ De trajectopvolging wordt mogelijk gemaakt door de gegevenskoppeling van het *datawarehouse* "arbeidsmarkt en sociale bescherming" van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en de databank NOVAPRIMA van de POD Maatschappelijke Integratie.

¹² Het gaat om een maatregel waarbij het OCMW gesubsidieerd wordt als werkgever of begeleider.

¹³ Het gaat om maatregelen waarbij het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn financieel tussenkomt in de kosten die verband houden met de professionele inschakeling van een rechthebbende.

¹⁴ Europees Sociaal Fonds.

¹⁵ De socio-economische positie is beschikbaar in het *datawarehouse* van de KSZ voor de laatste dag van de maand van elk gevolgd kwartaal, dit wil zeggen de maanden maart, juni, september en december.

¹⁶ Op basis van de laatst beschikbare cijfers in het *datawarehouse*.

In totaal bedroegen de gevolgde effectieven respectievelijk 57.527 individuen voor groep 1, 3.409 individuen voor groep 2, 1.405 individuen voor groep 3 en 797 individuen voor groep 4.

Op basis van de verzamelde gegevens worden twee indicatoren berekend voor elke groep:

- de **onmiddellijke toestand**: dit wil zeggen de verdeling van de individuen van alle cohorten volgens hun socioprofessionele positie op het einde van het eerste gevolgde kwartaal
- de **toestand over een jaar**: dit wil zeggen de verdeling van de individuen van alle cohorten al naargelang zij inactief waren of nul, een, twee, drie of vier kwartalen gewerkt hebben tijdens het eerste opvolgjaar

4.2. De onmiddellijke toestand

De onmiddellijke toestand verdeelt de geactiveerde personen volgens hun socio-economische positie een kwartaal na het einde van hun activeringstraject. De individuen kunnen ofwel werknemers zijn, ofwel werkzoekenden, ofwel inactieven of zich in een nog andere toestand bevinden.

Tabel 4 : onmiddellijke toestand (na een kwartaal)

Onmiddellijke toestand	Art.60,\$7 en art. 61	Andere activeringen	ESF trajecten	ESF voortrajecten
Arbeid	31.8%	58.3%	76.8%	24.3%
Werkzoekenden	51.7%	25.4%	11.5%	7.5%
Inactiviteit	8.3%	5.6%	8.8%	50.6%
Andere toestanden	8.2%	10.6%	2.8%	17.6%
	100%	100%	100%	100%
Totaal aantal	57 527	3 409	1 405	797

De indicator onmiddellijke toestand toont aan dat bijna acht op tien personen die hun ESF-traject hebben beëindigd werk hebben op het einde van het eerste opvolgkwartaal, tegenover iets minder dan een op drie van diegenen die een artikel 60,\$7 of een artikel 61 hebben beëindigd.

Nauwelijks meer dan een persoon op tien was werkzoekend een kwartaal nadat hij een ESF-traject had beëindigd. Voor de groep art. 60,\$7/art. 61 bevond meer dan de helft van de individuen zich in een toestand waarin hij werk zocht in het kwartaal dat volgt op hun activeringstraject.

De groep ESF-traject toont dus betere resultaten op het vlak van onmiddellijke tewerkstelling dan de andere groepen. Deze resultaten worden verklaard door de specifieke begeleiding van de ESF-trajecten: gepersonaliseerde begeleiding, opleidingen hoofdzakelijk in groep gegeven en personeel dat zich specifiek bezighoudt met de opvolging van de trajecten. Het selectieproces van de deelnemers speelt eveneens een rol, voor zover er gebruik gemaakt wordt van de

socioprofessionele balans. Bovendien gebeurt de activering in ESF-traject regelmatig met de hulp van een Activa-maatregel, die meer geschikt is voor de duurzame integratie op de arbeidsmarkt dat de arbeidsovereenkomst gesloten bij toepassing van artikel 60,§7. Deze laatste maatregel wordt immers niet meer gesubsidieerd vanaf het ogenblik dat de werknemer een voldoende aantal dagen gepresteerd heeft om zijn recht op sociale uitkeringen, meer bepaald op volledige werkloosheidsuitkeringen terug te krijgen.

Naast de lage personeelsbezetting wordt een lager tewerkstellingspercentage voor de voortrajecten vooral verklaard door het specifieke karakter van het bedoelde publiek en van de doelstelling van een ESF-voortraject. Deze specifieke maatregel streven eerder naar het ondersteunen van de individuen in het opstellen van hun toekomstige professionele traject, meer bepaald via opleidingen, dan hun onmiddellijke terugkeer op de arbeidsmarkt. Het aantal personen in deze groep dat zich in een andere socioprofessionele situatie bevindt, blijkt op het eerste zicht aanzienlijk. Dit percentage moet echter gerelativeerd worden, wanneer we de beperkte omvang van deze groep bekijken.

4.3. De toestand over een jaar

De toestand over een jaar op het vlak van tewerkstelling verdeelt de individuen die een activering hebben beëindigd in twee groepen: diegenen die minstens een kwartaal gewerkt hebben tijdens het eerste jaar dat volgt op hun activeringstraject en diegenen die niet hebben gewerkt.

In de volgende tabel wordt voor elke opvolggroep een detail weergegeven, al naar gelang de individuen een, twee, drie of vier kwartalen hebben gewerkt tijdens het eerste opvolgjaar.

Tabel 5 : toestand van de tewerkstelling over een jaar¹⁷

Toestand over een jaar	Art.60,§7 en art. 61	Andere activeringen	ESF trajecten	ESF voortrajecten
Arbeid	48.5%	68.7%	83.6%	45.2%
waarvan 1 K op 4	11.4%	8.8%	20.5%	11.9%
2 K op 4	8.5%	8.4%	18.5%	8.2%
3 K op 4	8.4%	9.0%	19.1%	12.2%
4 K op 4	20.2%	42.5%	25.4%	12.9%
Andere toestanden	51.5%	31.3%	16.4%	54.8%
Totaal aantal	50517	3104	1293	682

Wij stellen een globaal tewerkstellingspercentage vast¹⁸ van 83,6% voor de personen die een ESF-traject hebben beëindigd. Dit betekent dat meer dan acht personen op

¹⁷ De berekeningen werden enkel uitgevoerd voor de cohorten waarvoor de 4 opvolgkwartalen beschikbaar zijn. De laatste cohorten die in aanmerking worden genomen voor deze berekening zijn dus diegenen van het eerste kwartaal 2011.

¹⁸ Globaal tewerkstellingspercentage: ratio van het aantal individuen die een baan hadden tijdens minstens 1 kwartaal tijdens het eerste opvolgjaar op het totale aantal gevolgde individuen tijdens 4 kwartalen.

tien gedurende minstens een kwartaal gewerkt hebben tijdens het eerste opvolgingsjaar. Wanneer we dit resultaat baseren op het aantal gewerkte kwartalen, merken we dat iets meer dan vier op de tien personen hebben gewerkt tijdens de vier opeenvolgende kwartalen die volgen op hun activeringstraject.

Voor de groep art. 60,§7/art. 61 is het globaal tewerkstellingspercentage minder hoog en bedraagt het 48,5%. Ofwel iets minder dan een persoon op twee heeft minstens een kwartaal gewerkt tijdens het eerste jaar dat volgt op het einde van het activeringstraject en twee op tien gedurende vier kwartalen. Dit resultaat moet echter in overweging genomen worden in vergelijking met de betrokken personeelsbezetting, hetzij 50.517 geactiveerde personen in de referentieperiode, tegenover 1.293 voor de vorige groep.

Het globaal tewerkstellingspercentage bedraagt 68,7% voor de groep van de andere tewerkstellingen en 45,2% voor de ESF-voortrajecten. Zoals hierboven aangehaald wordt een lager tewerkstellingspercentage voor de voortrajecten meer bepaald verklaard door het specifieke kenmerk van de maatregel en van het bedoelde publiek.

Volgende tabel geeft de situatie over een jaar weer in termen van inactiviteit, dit wil zeggen de verdeling van de individuen naargelang zijn van nul tot vier kwartalen inactief waren tijdens het eerste opvolgjaar. Ter herinnering: de inactiviteit neemt zowel de individuen over die een leefloon of een financiële maatschappelijke dienstverlening genieten, als de andere steuntrekkers, met uitzondering van de uitkeringsgerechtigde werklozen (loopbaanonderbreking, arbeidsongeschiktheid, vrijstelling van inschrijving als werkzoekende, brugpensioen, enz.).

Tabel 6 : toestand van de inactiviteit over een jaar

Toestand over een jaar	Art.60,§7 en art. 61	Andere activeringen	ESF trajecten	ESF voortrajecten
Inactiviteit	21.9%	16.6%	24.4%	56.7%
waarvan 1 K op 4	10.7%	7.4%	12.1%	18.7%
2 K op 4	5.2%	4.3%	5.8%	8.8%
3 K op 4	3.2%	2.7%	3.1%	5.5%
4 K op 4	2.9%	2.2%	3.4%	23.7%
Andere toestanden	78.1%	83.4%	75.6%	43.3%
Totaal aantal	50517	3104	1293	682

Met uitzondering van de groep van de ESF-voortrajecten is het globale inactiviteitspercentage over het jaar laag en overschrijdt dit niet 25% voor elk van de gevolgde groepen. Dit wil zeggen dat minder dan een individu op vier gedurende minstens een kwartaal een andere sociale uitkering ontvangt dan de werkloosheidsuitkering tijdens het eerste opvolgjaar. Wanneer we de details bekijken volgens het aantal kwartalen inactiviteit over het jaar stellen we vast dat minder dan 4% van de individuen die een ander activeringstraject dan een ESF-voortraject hebben voltooid, duurzaam inactief zijn, dit wil zeggen gedurende het volledige jaar.

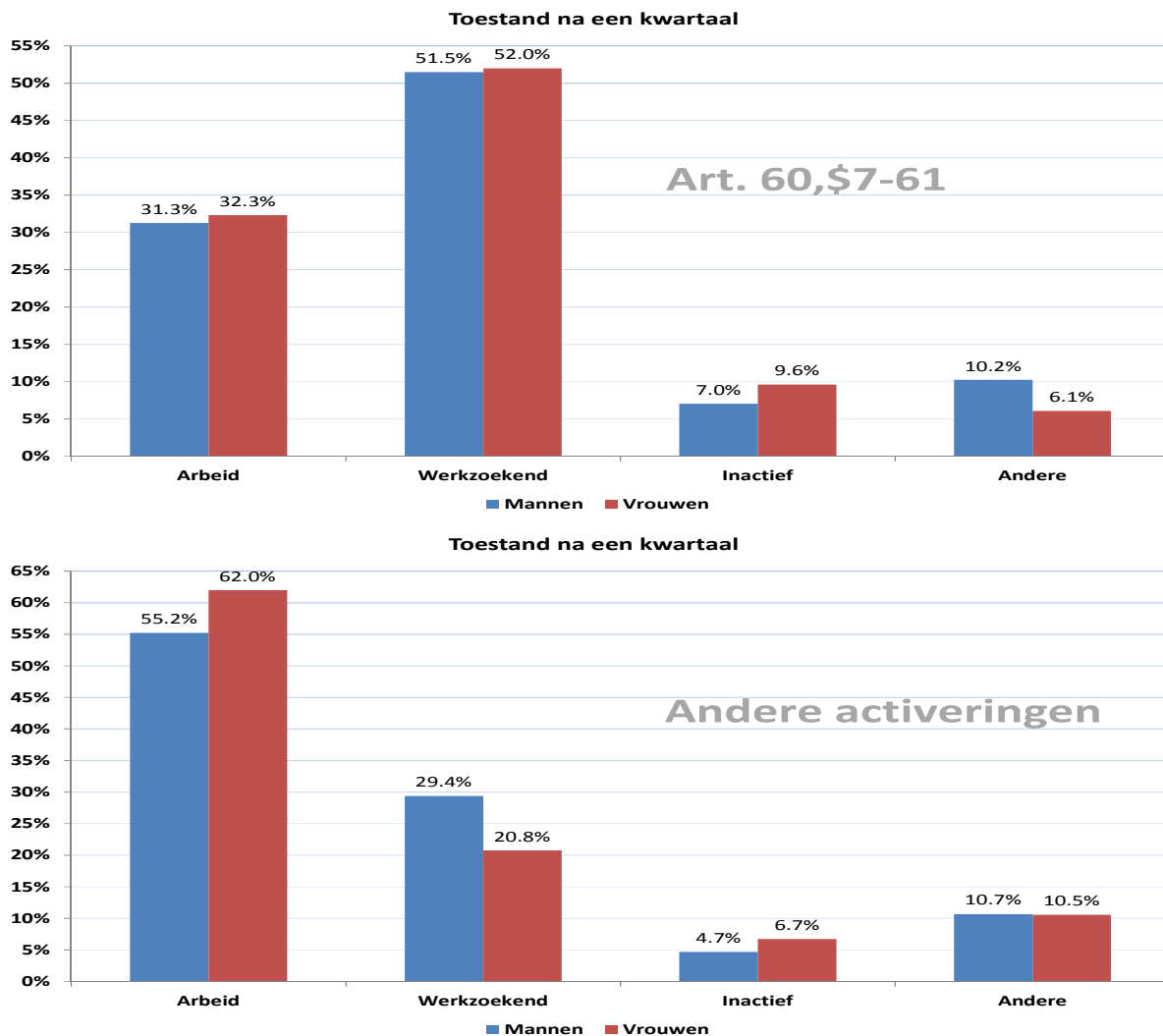
4.4. Analyse van de prestaties van de individuen volgens geslacht en leeftijd

De prestaties van de individuen kunnen gedifferentieerd worden volgens geslacht en leeftijd. De verschillende groepen van individuen zullen per twee vergeleken worden¹⁹, enerzijds de groep van de art. 60,\$7/art. 61 met de groep van de andere activeringen, anderzijds de groep van de ESF-trajecten met die van de voortrajecten. De onmiddellijke prestaties zullen dan voorgesteld worden, gevolgd door de prestaties een jaar *pro memorie*.

4.4.1. Onmiddellijke prestaties volgens geslacht en leeftijd voor de groep van de art. 60, \$7/art. 61 en die van de andere activeringen

Globaal heeft bijna een derde van de mannen en vrouwen een baan op het einde van het eerste kwartaal dat volgt op het einde van hun activeringstraject in art. 60, \$7/ 61 tegenover iets meer dan de helft van de werkzoekenden.

Grafiek 8: onmiddellijke toestand volgens geslacht

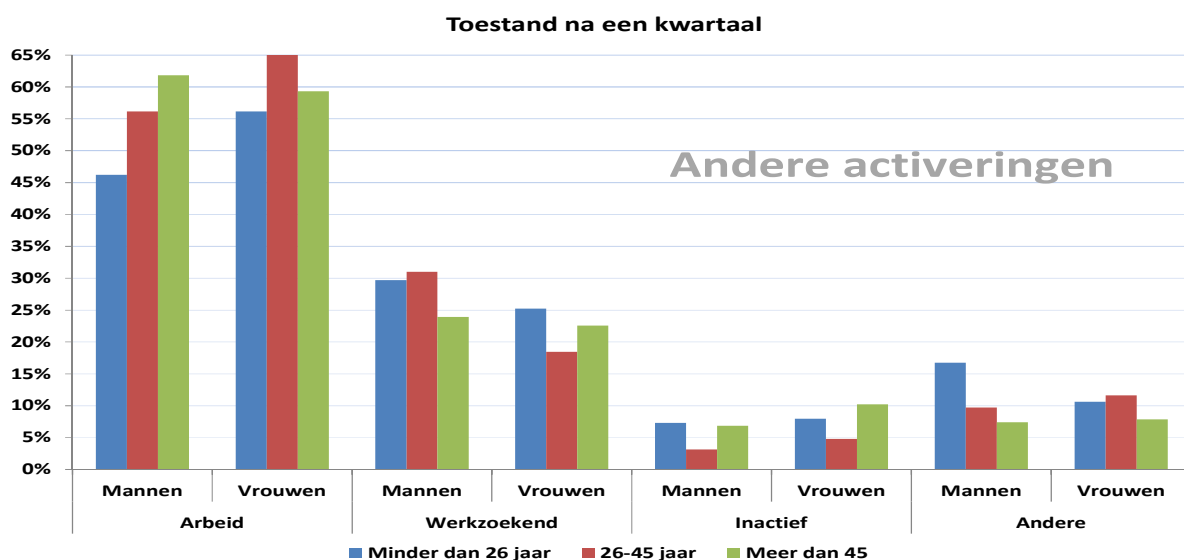
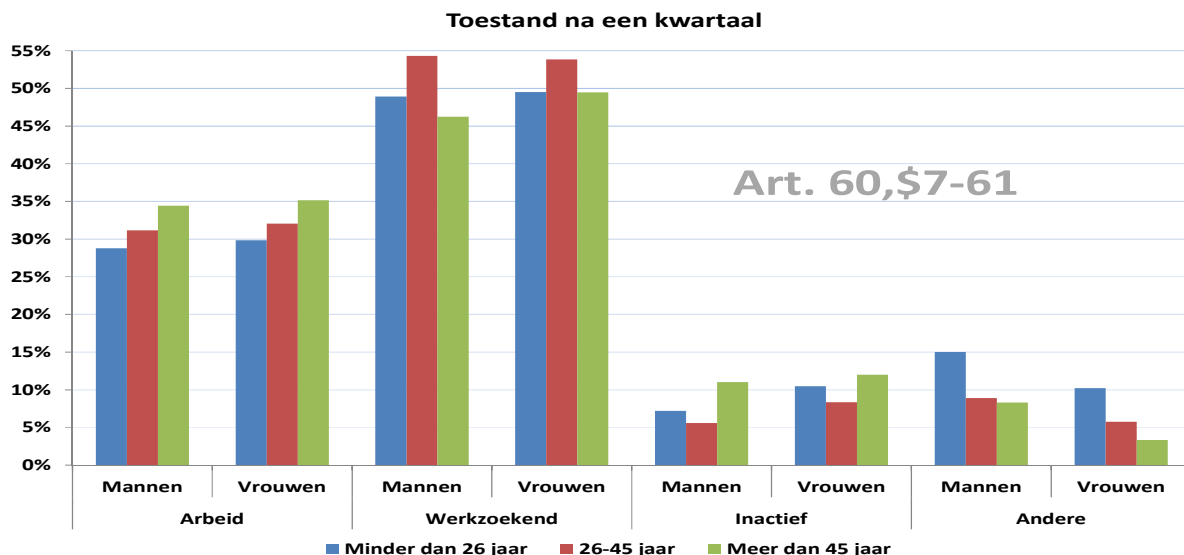
¹⁹ Deze keuze is gerechtvaardigd door het feit dat het ESF-programma verschilt van de klassieke activeringsmaatregelen van de OCMW's, maar ook door de verschillende referentieperiodes.

We merken een iets hoger aantal vrouwen dan mannen op in inactiviteit na een kwartaal.

Het aantal vrouwen met een baan op het einde van het eerste kwartaal dat volgde op het einde van een andere vorm van activering is hoger dan het aantal mannen (62% vs. 55,2%). Het aantal mannen van deze groep dat op zoek is naar werk is daarentegen iets hoger dan het aantal vrouwen.

Via de volgende grafieken kan het effect van de leeftijd op de onmiddellijke prestaties van de mannen en vrouwen zichtbaar gemaakt worden. Het aantal individuen dat een baan heeft na een kwartaal stijgt met de leeftijd, zowel bij de vrouwen, als bij de mannen van de groep van de art. 60, §7/art. 61. Het aantal mannen en vrouwen van 26 tot 45 jaar die werkzoekend zijn is hoger dan voor de twee andere leeftijdscategorieën en overschrijdt 50%.

Grafiek 9: onmiddellijke toestand volgens geslacht en leeftijd

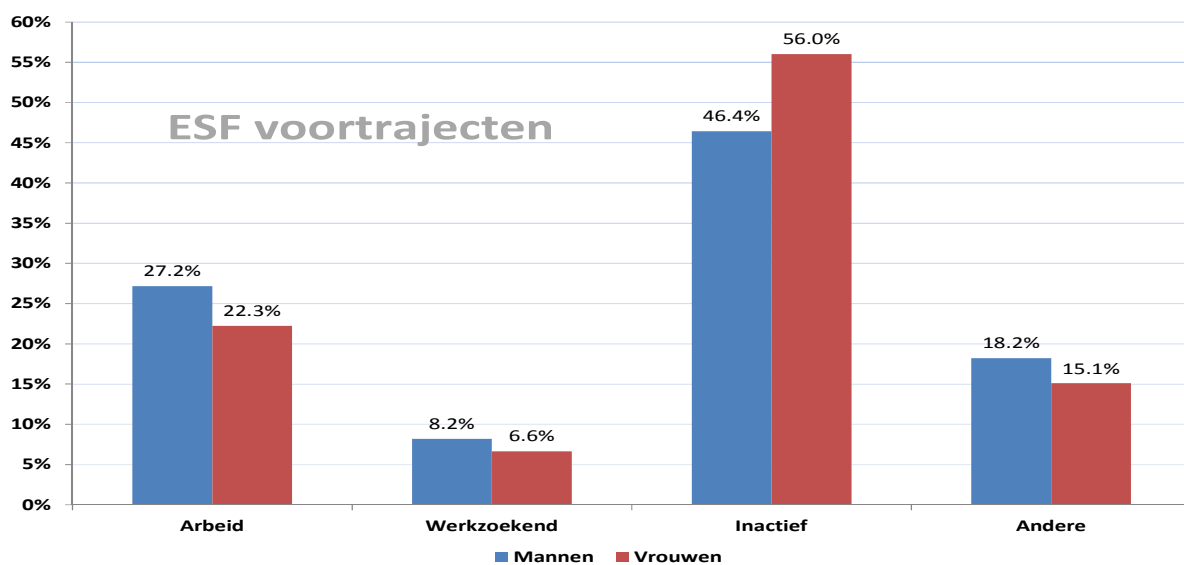
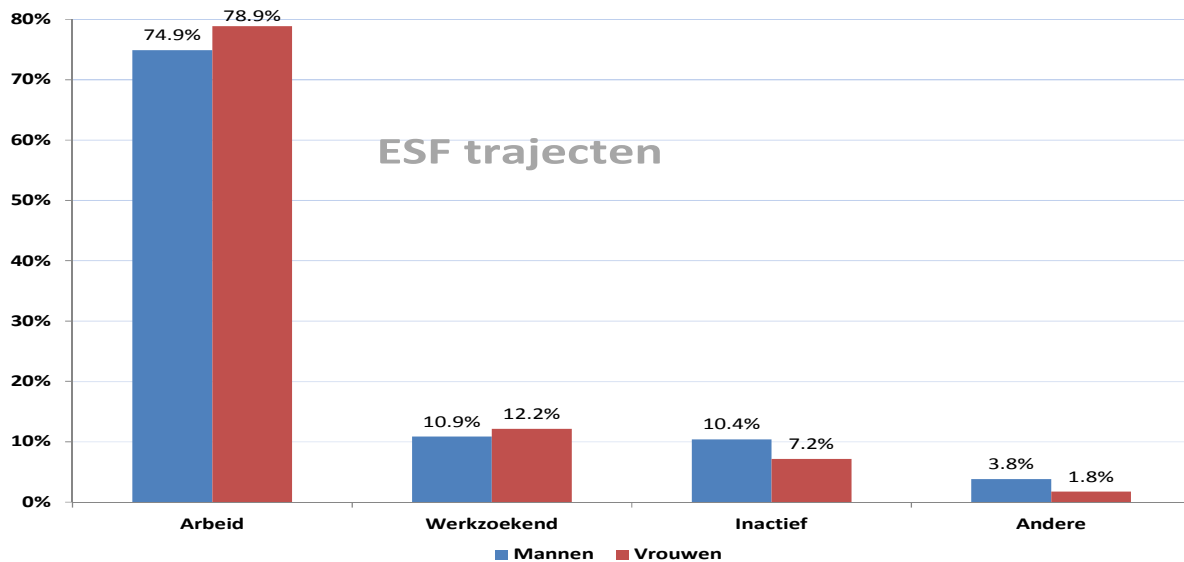

In de groep van de andere activeringen stijgt het aantal mannen dat een baan heeft na een kwartaal eveneens met de leeftijd. Vrouwen van 26 tot 45 jaar tonen, daarentegen, betere onmiddellijke prestaties op het vlak van tewerkstelling dan die van de twee andere leeftijdscategorieën. Het aantal mannen dat werkzoekend is, is hoger dan het aantal vrouwen voor alle betrokken leeftijdscategorieën.

4.4.2. Onmiddellijke prestaties volgens geslacht en leeftijd voor de groepen van de ESF-trajecten en ESF-voortrajecten

Vrouwen die een ESF-traject hebben voltooid, hebben vaker een baan na een kwartaal dan hun mannelijke tegenhangers. Zij bevinden zich in verhouding ook veel talrijker in een toestand van werkzoekende. Het omgekeerde wordt echter opgemerkt voor de groep van de ESF-voortrajecten. Hier zijn de mannen veel vaker aan het werk of op zoek naar een baan dan de vrouwen.

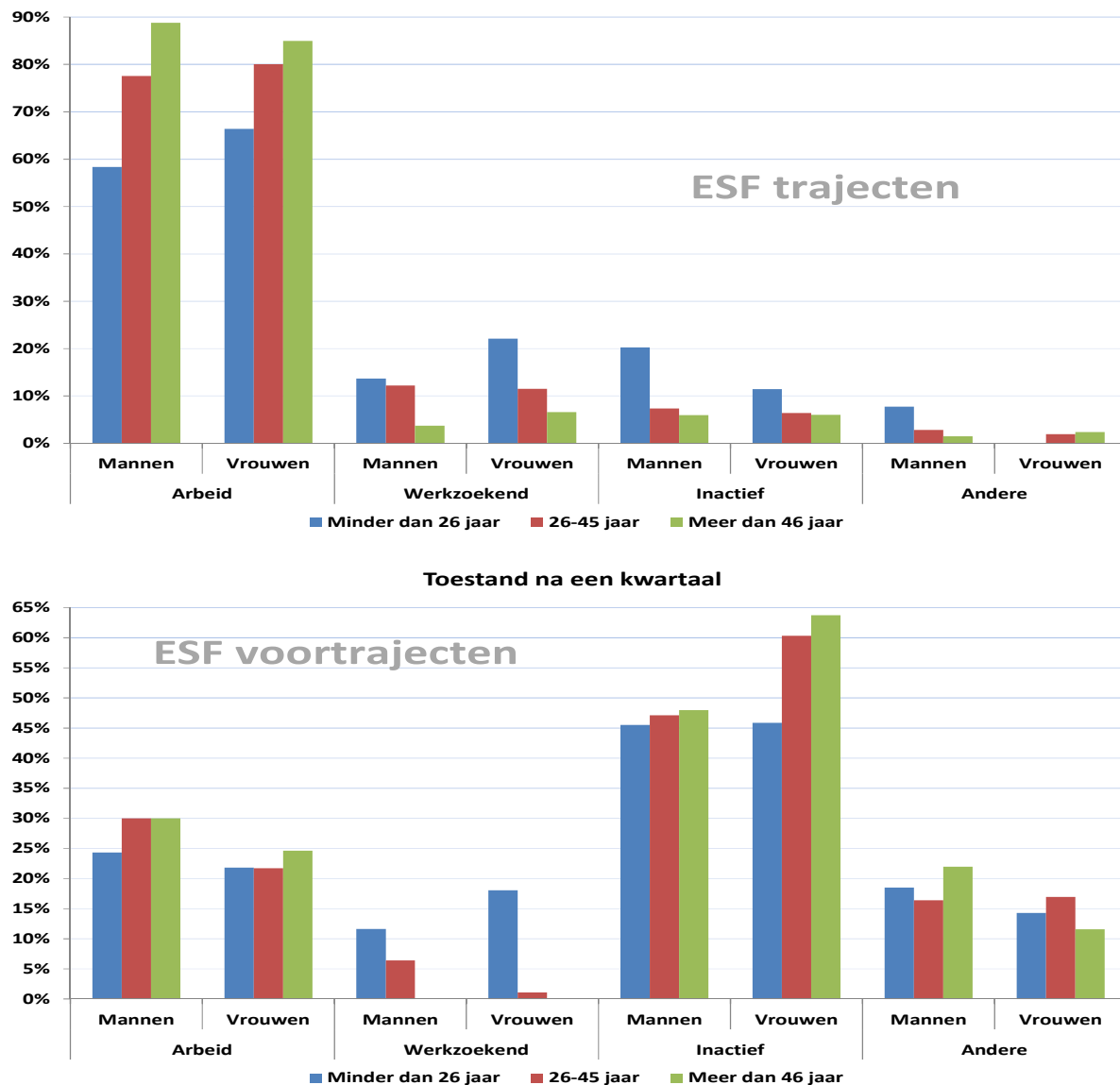
Grafiek 10: onmiddellijke toestand volgens geslacht

Zoals hierboven aangegeven, zijn de onmiddellijke prestaties inzake tewerkstelling en het zoeken naar werk zwakker voor de groep van de voortrajecten. Dit is bijzonder uitgesproken bij de vrouwen van deze groep: daar vinden we een veel groter aantal vrouwen dan mannen die inactief zijn na een kwartaal.

Zoals onderstaande grafiek aantoont, stijgen de onmiddellijke prestaties inzake tewerkstelling met de leeftijd, zowel voor mannen, als voor vrouwen van de groep van de ESF-trajecten.

Grafiek 11: onmiddellijke toestand volgens geslacht en leeftijd

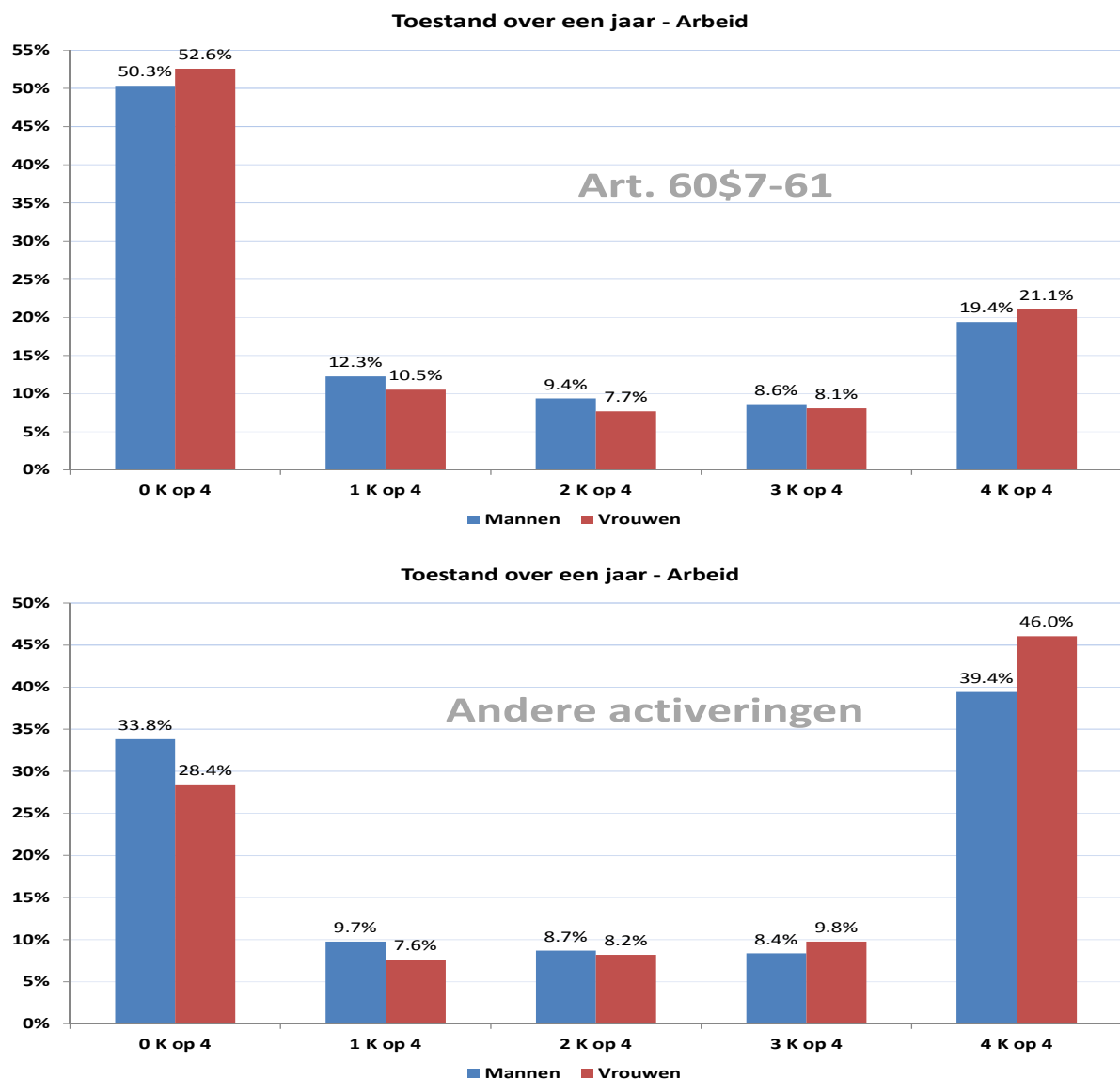
De leeftijd heeft eveneens een invloed op de onmiddellijke resultaten inzake inactiviteit van vrouwen en mannen van de groep van de voortrajecten.

4.4.3. Prestaties over een jaar volgens geslacht en leeftijd voor de groep van de art. 60, §7/art. 61 en die van de andere activeringen (*pro memorie*)

Het globale tewerkstellingspercentage, dit wil zeggen het aantal individuen dat minstens een kwartaal gewerkt heeft tijdens het jaar, ligt iets hoger bij de mannen dan bij de vrouwen van de groep van de art. 60, §7/art. 61.

De vrouwen die gedurende vier kwartalen werken tijdens het jaar dat volgt op hun activeringstraject in art. 60, §7/art. 61 zijn echter talrijker dan de mannen. Daarentegen vinden we een hoger aantal mannen terug dan vrouwen die een, twee of drie kwartalen gewerkt hebben tijdens het eerste opvolgjaar.

Grafiek 12: toestand van de tewerkstelling over een jaar volgens geslacht

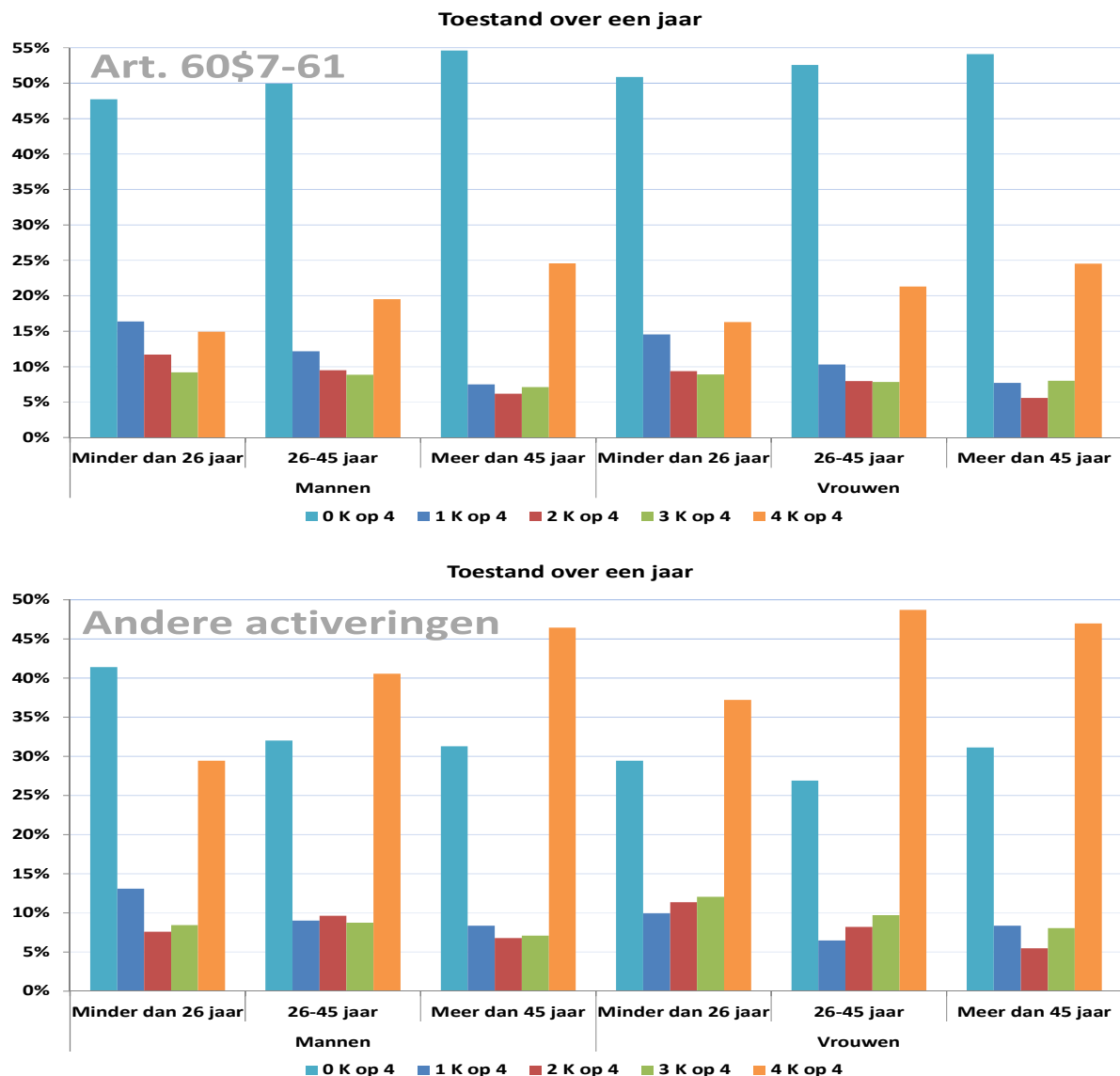

Het globale tewerkstellingspercentage is hoger bij mannen dan bij vrouwen die een andere vorm van activering hebben voltooid. Bovendien zijn de vrouwen van deze

groep vaker actief gedurende drie of vier kwartalen die volgen op het einde van hun activeringstraject dan hun mannelijke tegenhangers.

Het globale tewerkstellingspercentage van de groep van de art. 60,\$7 / art. 61 daalt met de leeftijd. De individuen die ouder zijn dan 46 jaar van deze groep werken echter vaker vier kwartalen over het jaar dan hun jongere tegenhangers.

Grafiek 13: toestand van de tewerkstelling over een jaar volgens geslacht en leeftijd

In tegenstelling tot de groep van de art. 60,\$7/art. 61 stijgt het globale tewerkstellingspercentage met de leeftijd voor de mannen van de groep van de andere activeringen. 46,4% van de mannen die ouder zijn dan 46 jaar werken vier kwartalen na het einde van hun activeringstraject, tegenover 8,4% slechts een kwartaal.

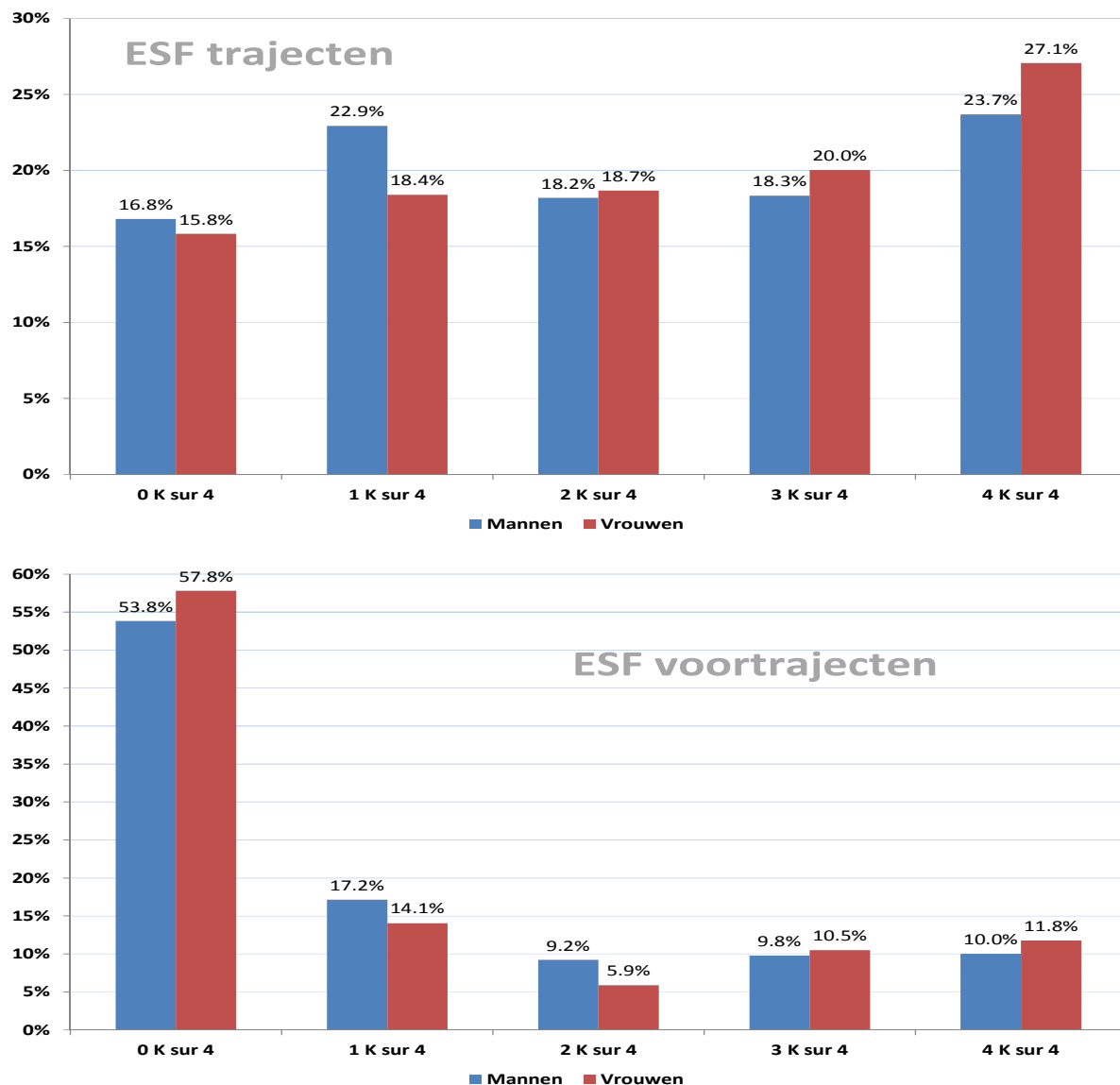
Bij de vrouwen heeft de leeftijdscategorie 26-45 jaar het hoogste tewerkstellingspercentage. Bovendien werkt 48,7% van de vrouwen van deze

leeftijdscategorie gedurende vier kwartalen na het eind van hun activeringstraject, tegenover 6,5% slechts een kwartaal.

4.4.4. Prestaties over een jaar volgens geslacht en leeftijd voor de groepen van de ESF-trajecten en ESF-voortrajecten (*pro memoria*)

Vrouwen die twee tot vier kwartalen werken in het jaar dat volgt op hun ESF-traject zijn in verhouding talrijker dan mannen. Daarentegen vinden we een hoger aantal mannen terug dan vrouwen die slechts een kwartaal gewerkt hebben tijdens het eerste opvolgjaar. Voor de groep van de voortrajecten zijn de verschillen in prestaties volgens het aantal gewerkte kwartalen tijdens het jaar minder uitgesproken.

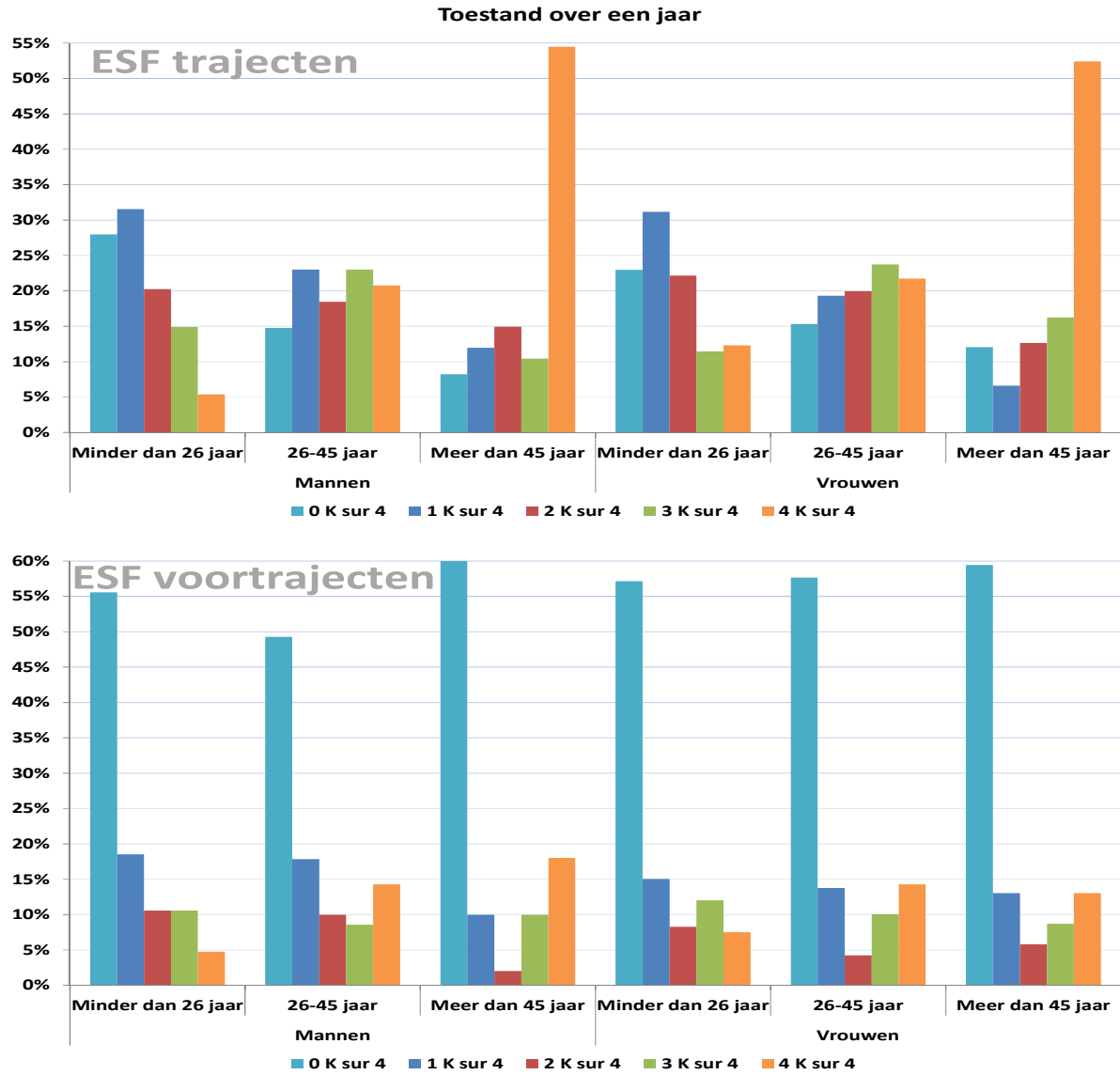
Grafiek 14: toestand over een jaar volgens geslacht

Het effect van de leeftijd op de duurzaamheid van de prestaties inzake tewerkstelling is opmerkelijk, zowel voor de mannen als voor de vrouwen die een ESF-traject hebben gevolgd: hoe ouder de deelnemer, des te meer kans hij heeft om gedurende

het volledige jaar te werken. We stellen een vergelijkbaar effect vast voor de mannen die een ESF-voortraject hebben voltooid. Voor de vrouwen is het effect van de leeftijd gematigder.

Grafiek 15: toestand over een jaar volgens geslacht en leeftijd

Bijlage 1: beschrijving van de activeringsmaatregelen

Artikel 60, § 7

De tewerkstelling bij toepassing van artikel 60, §7 is een vorm van maatschappelijke dienstverlening die inhoudt dat het OCMW een baan bezorgt aan een persoon die de arbeidsmarkt heeft verlaten of ervan werd uitgesloten, met de bedoeling die persoon opnieuw in te schakelen in het socialezekerheidsstelsel en in het beroepsleven. In de meeste gevallen treedt het OCMW zelf als werkgever op. Het centrum kan de persoon in zijn eigen diensten tewerkstellen of ter beschikking stellen van een derde werkgever. Het OCMW ontvangt een subsidie van de federale overheid voor de duur van de tewerkstelling en geniet als werkgever van een vrijstelling van werkgeversbijdragen.

Artikel 61

Bij een tewerkstelling in toepassing van artikel 61, werkt het OCMW samen met een derde werkgever om zijn opdracht van tewerkstelling te vervullen. In het bijzondere geval waarin het OCMW voor de tewerkstelling van zijn begunstigden samenwerkt met een particuliere werkgever, ontvangt het centrum een subsidie van de federale overheid voor de omkadering en eventuele opleiding van de tewerkgestelde persoon. Het gaat hier om een premie om de eventuele begeleidings- en opleidingskosten te dekken, de zogenaamde omkaderings- en opleidingspremie.

Andere activeringsmaatregelen

De andere activeringsmaatregelen waarvoor het OCMW een financiële tegemoetkoming kan toekennen zijn de volgende:

- het Activaplan
- de sociale inschakelingsinitiatieven
- de doorstromingsprogramma's
- de invoeginterim

Activa

Het gaat om een algemeen programma voor de tewerkstelling van werkzoekenden en van (langdurige) leefloners. In principe kunnen alle werkgevers van de privésector en bepaalde werkgevers van de openbare sector er een beroep op doen. De werkgever die een (langdurig) werkzoekende aanwerft kan aanspraak maken op een forfaitaire vrijstelling van werkgeversbijdragen en op een financiële tegemoetkoming in de loonkosten. Deze voorwaarden zijn beperkt in de tijd. Deze beperking in de tijd hangt af van de leeftijd en van de duur van de periode waarin de aangeworven werknemer werkzoekend was en van het soort Activaplan.

Sociale inschakelingsinitiatieven (SINE-tewerkstelling)

Het gaat om een tewerkstellingsprogramma dat tot doel heeft de werkzoekenden die zeer moeilijk te plaatsen zijn op de arbeidsmarkt, de leefloners, opnieuw in te schakelen. De tewerkstelling gebeurt in de sector van de sociale inschakelingseconomie, in ondernemingen die gericht zijn op de begeleiding in het arbeidsproces van langdurig werklozen en van risicogroepen met allerlei problemen. Het sociale-inschakelingsinitiatief dat een werknemer van de doelgroep aanwerft kan aanspraak maken op een forfaitaire vrijstelling van werkgeversbijdragen en op een financiële tegemoetkoming in de loonkosten, al dan niet beperkt in de tijd.

Doorstromingsprogramma (DP)

Het gaat om een tewerkstellingsprogramma met het oog op het dekken van de sociale noden in de socioculturele sector, de sportsector, de ontspanningssector, de milieusector, die niet of niet voldoende aan bod komen in het reguliere arbeidscircuit. Bovendien deze programma's de (langdurig) werklozen de mogelijkheid om beroepservaring op te doen waardoor zij hun positie op de arbeidsmarkt kunnen verbeteren en eventueel een reguliere arbeidsovereenkomst kunnen in de wacht slepen. De werkgever die een werknemer uit de doelgroep aanwerft, kan aanspraak maken op een forfaitaire vrijstelling van werkgeversbijdragen en op een financiële tegemoetkoming in de loonkosten. Deze voordelen zijn beperkt in de tijd.

Invoeginterim

Het gaat om een tewerkstellingsprogramma in samenwerking met de sector van de uitzendarbeid. De uitzendkantoren kunnen met de minister van Maatschappelijke Integratie een overeenkomst sluiten waarbij ze zich voor dit tewerkstellingsprogramma engageren. Deze verbintenis houdt in dat zij een leefloner of een gerechtigde op financiële maatschappelijke dienstverlening aanwerven in het kader van een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde duur. Tijdens de duur van deze arbeidsovereenkomst geeft het uitzendkantoor de werknemer de kans om beroepservaring op te doen en op lange termijn probeert het hem/haar een permanente tewerkstelling aan te bieden bij een derde werkgever. Het uitzendkantoor moet de werknemer trouwens de noodzakelijke begeleiding en omkadering bieden. En in ruil voor deze verbintenis geniet het uitzendkantoor gedurende twee jaar van een subsidie in de loonkosten.

Meer cijfers?

In deze focus worden slechts enkele kerncijfers besproken van de mensen die een maatregel genieten die door de POD MI gefinancierd wordt. Op onze website vindt u ook nog andere interessante cijfers per regio, provincie, arrondissement en gemeente volgens het geslacht, de nationaliteit, de categorie of het statuut op onze internetsite. Naast tal van downloadbare tabellen vindt u er eveneens onze andere statistische publicaties.

Bijkomende inlichtingen?

Indien u meer informatie wenst, gelieve contact op te nemen met de dienst “Communicatie” op het volgende nummer: 02/508.85.85 of via onze website: <http://www.mi-is.be/be-nl/contact>

Bronvermelding

POD MI - Maatschappelijke integratie